

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (БІОЛОГІЯ ТА
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ)»**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

**за спеціальністю A4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
галузі знань A Освіта**

ЗАТВЕРДЖЕНО Вченою радою
Голова Вченої ради

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

(Протокол №5 від «28» квітня 2025 р.)

ВВОДИТЬСЯ В ДІЮ з «01» вересня 2025р.

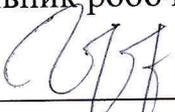
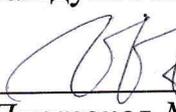
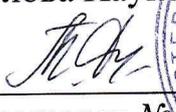
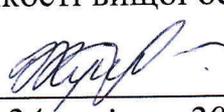
Ректор

Руслан БІЛОСКУРСЬКИЙ

(Наказ № 164 від «01» травня 2025 р.)

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

<p style="text-align: center;">«РОЗРОБЛЕНО»</p> <p>Робочою групою кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності</p> <p>Керівник робочої групи</p> <p> Ілля ЧОРНЕЙ «01» 04 2025 р.</p>	<p style="text-align: center;">«УХВАЛЕНО»</p> <p>На засіданні кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності</p> <p>Завідувач кафедрою</p> <p> Ілля ЧОРНЕЙ Протокол № 12 від «01» 04 2025 р.</p>
<p style="text-align: center;">«СХВАЛЕНО»</p> <p>Вченою радою навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів Голова Вченої ради</p> <p> Руслан БЕСПАЛЬКО Протокол № 7 від «22» 04 2025 р.</p>	<p style="text-align: center;">«РЕКОМЕНДОВАНО»</p> <p>Науково-методичною радою Голова Науково-методичної ради</p> <p> Тетяна ФЕДІРЧИК Протокол № 11 від «24» квітня 2025 р.</p>
<p style="text-align: center;">«ПОГОДЖЕНО»</p> <p>Начальник навчального відділу</p> <p> Ярослав ГАРАБАЖІВ «24» квітня 2025 р.</p>	<p style="text-align: center;">«ПОГОДЖЕНО»</p> <p>Керівник Центру забезпечення якості вищої освіти</p> <p> Ірина КУШНІР «24» квітня 2025 р.</p>

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма (ОПП) «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) є нормативним документом, що визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення; кількість кредитів ЄКТС, що необхідні для виконання цієї програми; а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач.

При складанні освітньо-професійної програми використано проект Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня, за спеціальністю 014.05 Середня освіта (за предметними спеціальностями) галузі знань 01. Освіта/Педагогіка, розміщений 20 березня 2023 р. на офіційному вебсайті МОН. Також враховано досвід розробки освітньо-професійних програм за вказаною спеціальністю Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Львівського національного університету імені Івана Франка, Одеського національного університету ім. І. І. Мечникова, Тернопільського національного університету імені Володимира Гнатюка, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Педагогічного університету імені Комісії національної освіти у Кракові, Вроцлавського університету, університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні та ін. ЗВО.

При розробленні проєкту ОПП враховані вимоги таких нормативних документів:

1. Про вищу освіту: Закон України від 05 вересня 2017 р. №2145-VIII (останні зміни №2157-IX від 24.03.2022). URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Національна рамка кваліфікацій: Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. (в редакції від 13.12.2024 р.) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#n5>.

4. Зміни до Національного класифікатору "Класифікатор професій" ДК 003:2010: Наказ Мінекономіки від 18 серпня 2020 р. № 1574. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1574915-20#Text>.

5. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 (останні зміни від 01.02.2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

6. Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти: Наказ МОН України у редакції від 30 квітня 2020 р. № 584. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendaciyi.docx

7. Професійний стандарт "Вчитель закладу загальної середньої освіти". Наказ Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29 серпня 2024 р. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>

8. Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича <https://drive.google.com/file/d/10KIPDV3Y2br5uSG-75AVLRgQ3bN7rR0u/view>

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади, місце роботи	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту*	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідній роботи, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
Керівник робочої групи (гарант ОП):						
Чорней Ілля Ілліч	Завідувач кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності ЧНУ	Чернівецький державний університет 1984 р., «Біологія», «Біолог. Викладач біології і хімії» ІВ-1 № 095246	Доктор біологічних наук, 03.00.05 – ботаніка, ДД № 007764 від 18.11.2009 р. Тема дисертації: «Флора Чивчино-Гринявських гір (Українські Карпати)» Професор кафедри ботаніки та охорони природи 12ПР № 007153	35 років	<p>1. Шкабара Т.Л., Чорней І.І. Взаємозалежності вищої та загальної середньої української освіти та їх реалізація на рівні підготовки вчителя біології та здоров'я людини // Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог нової української школи: V міжнар. Наук.-практ. конф. (18-19 травня 2023 р., м. Тернопіль). – 2023. – С. 94–98.</p> <p>2. Чорней І. І. Функціонування учнівських лісництв як елемент профорієнтаційної діяльності // Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції з міжнародною участю (присвячена 30-ти річчю незалежності України), 14–15 жовтня 2021 р. / за ред. В. В. Заморова, С. П. Гвозд'їй, М. В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І.І. Мечникова, 2021. – С. 115–120.</p> <p>3. Чорней І.І., Буджак В.В., Буджак Т.В. Екологічна стежина – як вид навчально-виховної діяльності // Збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної Інтернет-конференції «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи» / За ред. В.В. Заморова, С.П. Гвозд'їй, М.В. Ткаченко. – Одеса: Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – С. 62–64.</p> <p>4. Буджак В.В., Буджак Т.В., Чорней І.І. Використання методу проектів у позаурочній роботі з біології // Там само – С. 134–136.</p> <p>5. Методичні рекомендації до виконання та оформлення курсових і випускних кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» / Укладачі: І.І.</p>	Тернопільський національний педуніверситет ім. Володимира Гнатюка Довідка про проходження стажування від 06.03.2025 р. №56-33 Тема: «НДР та удосконалення форм і методів навчання студентів ЗВО (Середня освіта. Біологія та здоров'я людини)» ЧНУ, каф. педагогіки та соціальної роботи «Інноваційні технології соціально-педагогічної роботи». Довідка від 01.11.2021 р. за

				<p>Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. – 45 с.</p> <p>6. Чорней І.І., Деревенко Т.О., Токарюк А.І., Буджак В.В. Ботанічний польовий практикум для учнів (на прикладі НПП «Вижницький»): Посібник. – Чернівці, 2015. – 48 с.</p> <p>7. Onyshchenko V.A., Mosyakin S.L., Korotchenko I.A., ... Chorney I.I., ... Protopopova V.V. IUCN Red List categories of vascular plant species of the Ukrainian flora / ed. by V.A. Onyshchenko. – Kyiv: FOP Huliaeva V.M., 2022. 198 p.</p> <p>8. Атлас трав'яних біотопів України / за заг. ред. д.б.н. А.А. Куземко. Авторський колектив: Куземко А.А., Буджак В.В., Вашеняк Ю.А., ... Чорней І.І., ... Куземко І.В. – Чернівці : Друк Арт, 2022. – 224 с.</p> <p>9. Д.В. Дубина, Т.П. Дзюба, С.М. Ємельянова, ... І.І. Чорней, Ю.Р. Шеляг-Сосонко, Д.М. Якушенко Продромус рослинності України. – К.: Наук. думка, 2019. – 784 с.</p> <p>10. Токарюк А. І., Чорней І. І., Буджак В. В., та ін. Інвазійні рослини в Буковинському Передкарпатті : монографія / наук. ред. І. І. Чорней. – Чернівці : Друк Арт, 2018. – 180 с.</p> <p>11. Куземко А.А., Дідух Я.П., Онищенко В.А., ... Чорней І.І., та ін. Національний каталог біотопів України. – К.: ФОП Клименко Ю.Я., 2018. – 442 с.</p> <p>12. Заповідні перлини Буковини: атлас-довідник / наук. ред. І. І. Чорней, В.П. Коржик, І. В. Скільський, М. В. Білоконь, М.М. Аврам. – Чернівці: ДрукАрт, 2017. – 256 с.</p> <p>13. Important Plant Areas of Ukraine / V.A. Onyshchenko, V.P. Kolomiychuk, I.I. Chorney, R. Ya. Kish, A.I. Tokariuk, V.V. Budzhak, et ol. – Kyiv: Alterpress, 2017. – 375 p.</p> <p>14. Кліматогенні зміни рослинного світу Українських Карпат / наук. ред. Я.П. Дідух, І.І. Чорней. – Чернівці: ДрукАрт, 2016. – 203 с.</p> <p>15. Біорізноманіття національного природного парку «Черемоський» / І.І. Чорней, І. В. Скільський, В. П. Коржик, В. В. Буджак, та ін. – Чернівці: ДрукАрт, 2013. – 330 с.</p> <p>16. J. Těšitel, M. Vratislavská, P. Novák, I.I. Chorney, J. Roleček Merging of Pedicularis exaltata and P. hacquetii in the Carpathians: from local history to regional phylogeography based on complex evidence. –</p>	<p>№ 02/15-2328 (90 год / 3 кредити)</p> <p>Робота на посаді професора візитаційного у Європейській вищій суспільно-технічній школі в Радомі (Польща)/ Напрямок «Публічне здоров'я» (2014-2018 р.р.)</p>
--	--	--	--	--	--

Folia Geobotanica. – 2018. – 53: 301–315.
<https://doi.org/10.1007/s12224-018-9317-4>

17. Jan Roleček, Michal Hájek, Pavel Dřevojan, Helena Prokešová, Karel Fajmon, Jakub Těšitel, Pavel Daněk, Petra Hájková, Ivana Jongepierová, Pavel Novák, Aleksandr Vladimirovich Poluyanov, Nadiia Vasylyvna Shumska & **Illia Illich Chorney**. Gradients, species richness and biogeographical links of steppe grasslands in Western Podolia (Ukraine) // Phytocoenologia. – 2019. – Band 49 (Heft 4)/ – P. 1-19 (IF – 1.242)
<https://doi.org/10.1127/phyto/2019/0255>

18. Hegedüšová K., Korzeniak J., Májeková J., Stoica A., Coldea G., Kuzemko A., Budzhak V., Tokaryuk A., **Chorney I.**, Škodová I. Syntaxonomical revision of the Triseto flavescens-Polygonion bistortae alliance in the Carpathians. – Plant Biosystems - An International Journal Dealing with all Aspects of Plant Biology. – 2020. – 155: 16-41.
<https://doi.org/10.1080/11263504.2020.1801877>

19. Буджак В.В., Дідух Я.П., **Чорней І.І.**, Токарюк А.І. Методичні аспекти прогнозування поширення чужорідних видів на основі фітоіндикації // Чорном. ботан. журн. – 2019. – Т. 15, №2. – С. 113–123.
nfv.ukrintei.ua/view/5b1925e37847426a2d0ab767

20. Jan Roleček, Pavel Dřevojan, Petra Hájková, Wolfgang Willner, Monika Janišová, Attila Lengyel, Ilyia Chorney, Anna Kuzemko, Irina Goia, Kiril Vassilev & Michal Hájek (2024) Peri-Carpathian forest-steppe grasslands: distribution, indicator species and extreme species richness Journal of Biogeography
<https://doi.org/10.1111/jbi.15069> Online ISSN:1365-2699; Print ISSN:0305-0270 (IF – 3,4) (2023 – **Q1**)

21. Janišová, M., Magnes, M., Bojko, I., Borsukevych, L. M., Budzhak, V. V., Chorney, I., Iuga, A., Ivaşcu, C. M., Kish, R., Kuzemko, A., Palpurina, S., Skokanová, K., Širka, P., Tokaryuk, A., & Dayneko, P. (2024). Agricultural legacy shapes plant diversity patterns in mountain grasslands of Maramureş and Bukovina: A cross-border perspective (Ukraine, Romania). People and Nature, 6, 2283–2299.
<https://doi.org/10.1002/pan3.10698> Online ISSN:2575-8314; (2023 – **Q1**)

Відмінник освіти України.
 Автор понад 300 публікацій, серед них 11 монографій.
 Індекс Гірша – 5

					<p>Голова журі IV Всеукраїнського зльоту учнівських лісництв (05-08 жовтня 2010 р.)</p> <p>Голова журі III Всеукраїнський експедиційно-польового збору команд юних ботаніків (червень 2014 р.)</p> <p>Член Національної комісії з питань Червоної книги України.</p> <p>З 2014 року був керівником 4-х НДР які виконувались за фінансової підтримки МОН України і Державного фонду фундаментальних досліджень. Як експерт з біорізноманіття приймав участь в реалізації 6 міжнародних проектів.</p> <p>Автор і співавтор наукових обґрунтувань і проектів організації 4-х національних природних парків.</p> <p>Член спеціалізованої вченої ради із захисту докторських дисертацій: - Д 26.211.01 за спеціальністю 03.00.05 – ботаніка</p> <p>Член редколегії 2-х наукових видань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Українського ботанічного журналу (Scopus); - Наукового вісника Чернівецького ун-ту. Біологія (Біологічні системи) (категорія В) <p>Під керівництвом Чорнея І.І. захищені 4 кандидатських дисертації, консультант 1 захищеної докторської дисертації.</p> <p>Здійснює керівництво магістерськими роботами.</p> <p>Має 12 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов – 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 19</p>	
Члени робочої групи						
<p>Мосейчук Юрій Юрійович</p>	<p>завідувач кафедри фізичної культури та основ здоров'я ЧНУ</p>	<p>Чернівецький державний університет, 1995 р.</p> <p>Спеціальність: «Агрохімія та ґрунтознавство».</p> <p>2002 р. Кам'янець-Подільський педагогічний університет.</p> <p>Спеціальність: «Фізична культура»</p>	<p>Доктор педагогічних наук спеціальність: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти диплом ДК № 008030 від 18.12.2018 р.,</p> <p>Тема дисертації: «Система формування культури здоров'я майбутніх учителів фізичної культури</p>	17 р	<p>1. Galan, Y. Moseychuk, Y. Dotsyuk, L. Brazhaniuk, A. Beshlei, O. Impact of war in Ukraine and post-pandemic COVID-19 period on the psychophysiological state of Ukrainian schoolchildren aged 12-13 Repercusiones de la guerra en Ucrania y del período posterior a la pandemia COVID-19 en el estado psicofisiológico de los escolares ucranianos de 12-13 años de edad Retos, 2024, 58, pp. 727–736</p> <p>2. Galan, Y. Yarmak, O. Moseychuk, Y. ... Baidiuk, M. Beshlei, O. An integrated approach to Correcting the Physical and Psychoemotional State of female students working with migrant children Un enfoque integrado para corregir el estado físico y psicoemocional de estudiantes que trabajan con niños migrantes Retos, 2024, 51, pp. 988–997</p> <p>3. Teremenko, N. Shynkaruk, O. Moseychuk, Y. Andriieieva, O. Galan, Y. Analysis of main ergometric</p>	<p>«Alexandru Ioan Cuza» University of Iași Faculty of physical education and sport, Romania</p> <p>05.04.2021-17.05.2021</p> <p>„Innovative reserch and theory in physical culture: practice of intercultural dialogue and innovative pedagogical technologies in physical education</p>

			<p>у процесі неперервної професійної підготовки» Професор кафедри фізичної культури та основ здоров'я АП № 001115 від 20.06.2019 р</p>	<p>parameters of elite kayak athletes specialized in different distance events Sport Mont, 2021, 19(2), pp. 59–63 4. Moseichuk, Y. Zoriy, Y. Kostashchuk, O. ... Yarmak, O. , Galan, Y. Age peculiarities of the development of coordination abilities in children of primary school age in the process of physical education Journal of Physical Education and Sport, 2020, 20(2), pp. 630–634, 92 5. Ячнюк Ю.Б., Мосейчук Ю.Ю., Ячнюк І.О., Воробйов О.О., Романів Л.В., Марценяк І.В. Відновлювальні засоби у Фк і спорті: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України III-IV рівнів акредитації.- Чернівці: ЧНУ, 2011.- 387 с. Гриф МОН (лист № 1/11-4937 від 10.06.2010 р.) 6. Мосейчук Ю.Ю., Мединський С.В. Фізичне виховання, спорт, здоров'я людини вступ до спеціальності: навчальний посібник.- Чернівці: Рута, 2013.- 120 с. (Рекомендовано Вченою радою ЧНУ) 7. Гусак В.В., Мосейчук Ю.Ю. Теоретичні основи рекреації : навчальний посібник / В.В. Гусак, Ю.Ю. Мосейчук. – Чернівці : Чернівецький нац. у-тет, 2013. – 140 с. (рекомендовано Вченою радою ЧНУ). 8. Мосейчук Ю.Ю. Теоретико-методологічні основи формування культури здоров'я у майбутніх учителів фізичної культури : монографія. Чернівці: Місто, 2018. – 436 с. (рекомендовано Вченою радою ЧНУ). <u>Автор та співавтор 3 посібників з грифом рекомендовано Міністерством освіти і науки України; 6 навчальних посібників з грифом рекомендовано Вченою радою університету; є автором та співавтором 3 монографій; 4 навчально-методичних рекомендацій. Має понад 90 публікацій у міжнародних та вітчизняних журналах, фахових збірниках, в т.ч. 21 публікація у журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus – 21 із них Web of Science – 3.</u> <u>Індекс Гірша – 7</u> <u>Відмінник освіти України. (2009 р.)</u> <u>Заслужений працівник фізичної культури та спорту. (2020 р.)</u> <u>Експерт з акредитації освітніх програм Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (з 2020 р.).</u> Здійснює керівництво магістерськими роботами </p>	<p>and coaching” Certificate № 3 May17, 2021</p> <p>Яський ун-т «А.Й. Куза» (м. Ясси, Румунія), сертифікат №1 від 20.02.2019р. тема: «Інноваційні технології у фізичній культурі система вдосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури – досвід Яського університету ім. А.Й.Кузи»</p>
--	--	--	--	--	--

<p>Худа Лідія Вікторівна</p>	<p>доцент кафедри біохімії та біотехнології, заступник директора Навчально-наукового інституту біології, хімії та біоресурсів</p>	<p>Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1999 р. Спеціальність «Біологія», кваліфікація «Біолог. Викладач біології та хімії» РН №11798964</p>	<p>Кандидат біологічних наук ДК № 016601 03.00.04-біохімія Тема дисертації: «Особливості окиснювальної модифікації білків хроматину клітин печінки і карциноми Герена попередньо опроміне-них тварин-пухли-ноносій» Доцент кафедри біохімії та біотехнології, 2010 р. 12ДЦ № 024107,</p>	<p>22 роки</p>	<p>1. Худа Л.В., Худий О.І. Аналіз кривих виживаності <i>Daphnia magna</i> за умов інкапсуляції біомасою <i>Rhodotorula minuta</i>. Науковий вісник Чернівецького національного університету. Біологія (Біологічні системи). 2024. Т. 16, № 1. С. 53-57.</p> <p>2. Frunza, O.E., Khuda, L.V., Lazarenko, L.M., ... Karpenko, O.V., Ya Spivak, M. The usage of probiotic microorganisms in production technology of European grayling fish stock. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science, 2023, 1254(1), 012093 (Scopus) https://iopscience.iop.org/article/10.1088/1755-1315/1254/1/012093</p> <p>3. Cheban L, Khudyi O, Vasina L, Khuda L, Marchenko M. Involvement of optical methods for condition assessment of Cyanobacteria cells under the action of TiO2. Proceedings of SPIE - The International Society for Optical Engineering, 2021, 12126, 2615530. (Scopus) https://www.spiedigitallibrary.org/conference-proceedings-of-spie/12126/2615530/Involvement-of-optical-methods-for-condition-assessment-of-cyanobacteria-cells/10.1117/12.2615530.full?SSO=1</p> <p>4. Arkhelyuk A., Pidkamin L., Khudyi O., Marchenko M., Khuda L., Ushenko A., Dubolazov A., Motrich A. Features of the scattering of polarized light by biological materials of fish. Proceedings of SPIE - The International Society for Optical Engineering, 2021, 12126, 121261G (Scopus) https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85124689566&origin=resultslist&sort=plf-f</p> <p>5. Khuda L., Khudyi O., Cheban L. Optical methods for assessing the effect of DON-1R on the histological structure of fish liver. Proceedings of SPIE – The International Society for Optical Engineering. 2021 12126, 1212618 (Scopus) https://www.spiedigitallibrary.org/conference-proceedings-of-spie/12126/1212618/Optical-methods-for-assessing-the-effect-of-DON-1R-on/10.1117/12.2615589.full</p> <p>6..ZvarychV., NakonechnaA., MarchenkoM., Khudyi O., Lubenets V., Khuda L., Kushniryk O., Novikov V. Hydrogen Peroxide Oxygenation of Furan-2-carbaldehyde via Easy, Green Method. // <i>Journal of</i></p>	<p>Inland Fisheries Institute in Olsztyn (IFI) Стажування «Innovative and traditional fish production in Poland» наказ № 16-від від 17.01.2020</p> <p>Київський національний ун-т імені Тараса Шевченка, Навчально-науковий центр «Ін-т біології та медицини», кафедра біофізики та медичної інформатики Сертифікат №056/895 від 26.12.2017</p>
----------------------------------	---	---	---	----------------	--	---

Agricultural and Food Chemistry. – 2019. – Vol. 67, № 11. – P 3114–3117 (Scopus, WoS) <http://doi.org/10.1021/acs.jafc.8b06284>

7. Khudiyi O., **Khuda L.**, Kushniryk O., Prusinska M., Kolman R., Marchenko M. An effectiveness of artemia nauplii enrichment with polyunsaturated fatty acids using a supplement Easy DHA Selco // *Acta Biol. Univ. Daugavp.* – 2017. – 17 (2). – P. 169-183. . (**Web of Science**)

8. Khudiyi O, Kushniryk O, **Khuda L.**, Marchenko M. Differences in Nutritional Value and Amino Acid Composition of *Moina macrocopa* (Straus) Using Yeast *Saccharomyces cerevisiae* and *Rhodotorula glutinis* as Fodder Substrates. // *Int Lett Nat Sci.* – 2018. – 68: 27-34. doi:10.18052 /www.scipress.com/ILNS.68.27. (**Web of Science**)

9 Шпинта Т.В., **Худа Л.В.** Поняття «ферменти» в курсі шкільної біології // Наукові засади підготовки фахівців природничого, інженерного-педагогічного та технологічного напрямків: Мат. II Всеукраїнської наук.-практ. конф. (26-31 березня 2018 р.). – Бердянськ: БДПУ, 2018. – С.50.

10. Ткачук І.І, **Худа Л.В.** Формування уявлень про роль печінки на уроках біології // там само – С.51.

11 **Худа Л.В.**, Чебан Л.М., Марченко М.М. Тренінг ЗНО – нова форма профорієнтаційної роботи //«Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи»: Збірник матеріалів Всеукраїнської науково-методичної конференції (10-11 жовтня 2019 р.). Одеса: ОНУ, 2019. – С.49-51.

Автор понад 20 статей у наукових виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами, чотирьох патентів, розділів в 2 колективних монографіях, підручника, рекомендованого Міністерством освіти і науки України.

Учасник понад 50 міжнародних конференцій, з'їздів, симпозіумів.

Дві студентські науково-дослідні роботи, якими керувала Л.В. Худа, вибороли призові місця на Всеукраїнських конкурсах-захистах наукових робіт.

Член предметно-методичної комісії з розробки завдань II етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології (2016-2019)

Член журі II етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в м. Чернівці (2016-2018)

					<p>голова журі II етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в м. Чернівці (2019)</p> <p>Заступник голови журі III етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в Чернівецькій області (2017-2019).</p> <p>Заступник голови журі обласного Турніру юних біологів у Чернівецькій області (2017-2019).</p> <p>Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з біології (2015, 2017 рр.)</p> <p>Досвід роботи вчителем у школі.</p> <p>Має 7 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов – 1, 3, 4, 8, 12, 15, 19</p>	
<p>Язловицька Людмила Степанівна</p>	<p>Доцент кафедри молекулярної генетики та біотехнології</p>	<p>Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1987 р. Спеціальність «Біологія», кваліфікація «Біолог. Викладач біології та хімії» ИВ-І №210607</p>	<p>Кандидат біологічних наук, 03.00.04-біохімія 16.05.94 р., КНН№004903</p> <p>Тема дисертації: «Синтез білка та РНК у гаплоїдів та диплоїдів кукурудзи»</p> <p>Доцент кафедри молекулярної генетики та біотехнології 24.12.2003 р., 02ДЦ №000441</p>	<p>29 р.</p>	<p>1. Волков Р.А., Язловицька Л.С. Генетик: збірник задач. Навчальний посібник Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2023. – 204 с.</p> <p>2. Yazlovytska LS, Karavan VV, Domaciuk M, Panchuk II, Borsuk G and Volkov RA (2023) Increased survival of honey bees consuming pollen and beebread is associated with elevated biomarkers of oxidative stress. Front. Ecol. Evol. 11:1098350. doi: 10.3389/fevo.2023.1098350</p> <p>3. Караван В.В., Панчук І.І., Язловицька Л.С. (2023) Патент на корисну модель № 152482 – Низькотемпературний препарувальний столик. Видано відповідно до закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», Зареєстровано в Спеціалізована БД "Винаходи (корисні моделі) в Україні" та опубліковано 08.02.2023, бюл. № 6/2023</p> <p>4. Караван В.В., Язловицька Л.С., Череватов В.Ф., Панчук І.І. (2022) Біомаркери оксидативного стресу у Apis mellifera за різних вуглеводних дієт. Біологічні системи. 14 (2) 129-136 https://doi.org/10.31861/biosystems2022.02.129 https://biosystems-journal.chnu.edu.ua/index.php/</p> <p>5. Язловицька Л.С., Череватов О.В., Тинкевич Ю.О., Волков Р.А. Генетика: Навчальний</p>	<p>Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, кафедра нормальної та патологічної фізіології імені С.В.Стояновського, тема «Удосконалення методів формування фахових компетентностей студентів з дисциплін фізіологічного спрямування у сферах біології та біотехнології 180 год. (6 кредитів)», (наказ №206 від</p>

				<p>посібник – Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. – 148 с.</p> <p>6. Язловицька Л.С., Савчук Г.Г. Тестові та практичні завдання з фізіології людини і тварин. Навчальний посібник Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2021. – 160 с.</p> <p>7. Караван В.В., Качмарик Д.Ю., Череватов В.Ф., Панчук І.І., Язловицька Л.С. Вплив літньої підгодівлі вуглеводами на активність каталази в медоносних бджіл. Біологічні системи. 2020. Т. 12, № 2. С. 156-165. DOI: https://doi.org/10.31861/biosystems2020.02.156 https://biosystems-journal.chnu.edu.ua/index.php/</p> <p>8. Язловицька Л.С., Кушнір А.І. Експерсії як ефективний засіб активації пізнавальної діяльності учнів // Збірник матеріалів конференції Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи. Всеукраїнська науково-методична Інтернет-конференції. 10-11 жовтня 2019 р. Одеса. ОНУ.С.122-126</p> <p>4. Механізми адаптації еукаріот до дії стресових факторів. // Панчук І.І., Язловицька Л.С.- Чернівці, Чернівецький національний університет, 2019 – 154 с.</p> <p>9. Язловицька Л.С., Савчук Г.Г. Фізіологія людини і тварин. Навчальний посібник – Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича, 2018. – 160 с.</p> <p>Член журі II етапу Всеукраїнських конкурсів-захистів науково-дослідницьких робіт учнів - членів Національного центру “Мала академія наук України” Департаменту освіти і науки Чернівецької області. 09.12.2019 № 543 , Науковий керівник відділення «Біологія» Буковинської малої академії наук України 2018-2024 нр</p> <p>Член журі II етапу Всеукраїнської олімпіади школярів з біології в м. Чернівці (2016-2018, 2023-</p>	<p>23.10.2023, довідка №1419-16/2 від 04.12.2023)</p> <p>Університет природничих наук у м Люблін (Польща), лабораторія екології та бджільництва кафедри біологічних основ тваринництва факультету біології, тваринництва та біоекономіки 21 - 30 травня 2018 № наказу 421-від 21.05.2018 ; 24.06 - 9.11.2018 наказ № 521-від 21.06.2018 р,</p>
--	--	--	--	---	--

аз
рації від

					<p>2024)</p> <p>Робота у складі журі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з біології (2015, 2017 рр.)</p> <p>Член журі конкурсної галузевої комісії у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Біологія» м. Полтава 26 квітня 2018 року (наказ № 8-Р від 29.01.2018 Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка та лист-запрошення від 28.02.2018 № 634/01-60/26)</p> <p>Студентська науково-дослідні роботи, якою керувала Язловицька Л.С, вибороли призове місце на Всеукраїнськмул конкурсі-захисті наукових робіт 2021 р</p> <p>Здійснює керівництво магістерськими роботами.</p> <p>Має 9 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов – 1, 2, 3, 4, 8, 10, 14, 15, 19</p>	
Решетюк Олеся Володимирівна	Доцент кафедри ботаніки та природоохоронної діяльності ЧНУ	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1993 р. Спеціальність «Біологія», кваліфікація «Біолог. Викладач біології та хімії» КЕ № 000039	Кандидат біологічних наук. ДК № 020625 03.00.05 – ботаніка. Тема дисертації: «Рід <i>Cypripedium</i> L. (Orchidaceae Juss.) в Україні (систематика, хорология, фітоценологія та охорона його видів <i>exsistuta insitu</i>)» Доцент кафедри ботаніки та охорони природи, 2013 р. 12ДЦ № 035477	21 р	<ol style="list-style-type: none"> 1. Організація гурткової роботи та факультативних занять з біології : навч.-метод. посібник / Укл.: Решетюк О.В. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2024. 112 с. 2. Зошит для самостійної роботи студентів із гербарієм (лучні рослини) / Укл.: Решетюк О.В. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2024. 266 с. https://moodle.chnu.edu.ua/mod/page/view.php?id=268487 3. Технології викладання біологічних дисциплін : конспект лекцій / Укладач О.В. Решетюк Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2024. 124 с. https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4177#section-0 4. Решетюк О.В. Комплексний аналіз дендрофлори парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва імені Ф. Шиллера у Чернівцях. <i>Науковий вісник НЛТУ України</i>. 2023, т. 33, № 5. С. 28–39. DOI: https://doi.org/10.36930/40330504 https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/867 	ЧНУ імені Юрія Федьковича тема: «Розвиток професійно-особистісного потенціалу викладача ЗВО: психолого-педагогічні, дослідницькі, цифрові компетентності» 3 кред./90 год. (27.01.2025 - 07.02.2025р). ЧНУ ім. Ю. Федьковича, факультет педагогіки, психології та

				<p>5. Решетюк О.В. Методичні основи організації навчально-дослідницької діяльності школярів загальноосвітніх навчальних закладів з біології. <i>Підготовка майбутніх учителів фізики, хімії, біології та природничих наук в контексті вимог нової української школи</i> : V міжнар. Наук.-практ. конф. (18-19 травня 2023 р., м. Тернопіль). 2023. С. 71–74.</p> <p>6. Екологія рослин з основами фізіології : лабораторний практикум : навч.-метод. посібник / Укл.: Решетюк О.В. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2022. 116 с.</p> <p>7. Основи наукових досліджень та історія науки: навч. посіб. для спеціальності «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини» / укл. О.В. Решетюк. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2021. 171 с.</p> <p>8. Методичні рекомендації до виконання та оформлення курсових і випускних кваліфікаційних робіт для студентів спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» / Укладачі: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 45 с. https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1245</p> <p>9. Педагогічна практика: методичні поради щодо організації, проведення, звітності (спеціальність "Середня освіта. Біологія та здоров'я людини) / Укл.: І.І. Чорней, С.Г. Літвіненко, О.В. Решетюк, О.М. Романюк, А.І. Токарюк. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2021. 48 с. https://moodle.chnu.edu.ua/mod/page/view.php?id=159616</p> <p>10. Решетюк О.В. Теоретико-методичні основи розвивального навчання учнів середньої школи у процесі вивчення біології. <i>Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи</i>. Одес. нац. ун-т імені І.І. Мечникова, 2021. С. 98–101.</p> <p>11. Решетюк О.В., Філіпенко А.Б. Ризики розвитку іржастих грибів (<i>Puccinia graminis</i> Pers.) на культивованих барбарисах (рід <i>Berberis</i> L.).</p>	<p>соціальної роботи, каф. педагогіки і соціальної роботи, тема: «Інноваційні технології викладання методики навчання біології та біологічних дисциплін у ВНЗ», 3 кредити (90 год),(наказ №322 від 11.10.2021, довідка №02/15-2329 від 01.11.2021)</p> <p>Чернівецький національний університет імені Ю.Федьковича, Сертифікат, Тема "Основи користування Moodle", 2.04.2020, 3 кредити (90 год).</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>«Ukrainian Journal of Forest and Wood Science» : Науковий журнал. Київ, 2020. т.11. № 3. С. 55–61. http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Lisivnytstvo/issue/view/606</p> <p>12. Решетюк О.В. Природно-заповідний фонд Буковини: сучасний стан та перспективи розвитку. «Вісті Біосферного заповідника «Асканія-Нова» : Науковий журн. Асканія-Нова, 2019. Т.21. С. 98–105. http://askania-nova-zapovidnik.gov.ua/2020/02/21/visti-biosfernogo-zapovidnika-askaniya-nova-2019/</p> <p>Автор понад 120 публікацій, серед них 4 монографії (у співавторстві), 27 навчально-методичні матеріали (1 навчальний посібник із грифом Міністерства освіти і науки України). Учасник понад 60 міжнародних конференцій, з'їздів, симпозіумів. Робота у складі журі захисту робіт учнів Буковинської Малої академії наук учнівської молоді: - секція «Зоологія, ботаніка, лісознавство» (2019 рр., Наказ №556 від 06 грудня 2018 р., https://chernivtsi.man.gov.ua/baza/all/page/7/), - секція «Охорона довкілля та раціональне природокористування» (2020 р., Наказ №543 від 09 грудня 2019 р. https://chernivtsi.man.gov.ua/news/Novini_akademii/NAKAZ_543_vid_09_grudnja_2019_rPro_provedennja_I_ta_II_etapiv_Vseukrainskogo_konkurszahistu_na_ukovodoslidnitskih_robit_uchnivchleniv_Bukovinskoj_Maloi_akademii_nauk_uchnivskoi_molodi_chleniv_na_ukovih_tovaristv_ob%20%99ednan_u_20192020_navcha/), - секція «Біологія людини» (2021 р., Наказ № 417 від 22 грудня 2020 р., https://chernivtsi.man.gov.ua/news/Novini_akademii/NAKAZ_417_vid_22_grudnja_2020_rPro_provedennja_I_ta_II_etapiv_Vseukrainskogo_konkurszahistu_na_ukovodoslidnitskih_robit_uchnivchleniv/), - секція «Біологія» (2022 р., Наказ №398 від 10 грудня 2021 р. https://chernivtsi.man.gov.ua/news/Novini_akademii/NAkaz_398_vid_10_grudnja_2021r_Pro_provedennja_I_ta_II_etapiv_Vseukrainskogo_konkurszahistu_naukovo_doslidnitskih_robit_uchnivchleniv_Bukovinskoj_Maloi_akademii_nauk_uchnivskoi_molodi_chleniv/),</p>
--	--	--	--	--	---

					<p>- секції «Екологія, Охорона довкілля та раціональне природокористування» (2023 р., Наказ №290 від 08 грудня 2022 р. https://chernivtsi.man.gov.ua/baza/all/page/2/),</p> <p>- секції «Ботаніка, зоологія, біологія людини, ветеринарія» (2024 р., Наказ №337 від 01 грудня 2023 р. https://chernivtsi.man.gov.ua/docs/doc_1701868857.pdf)</p> <p>Керівництво кваліфікаційними роботами студентів спеціальності «Середня освіта. Біологія та здоров'я людини».</p> <p>Має 6 досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов – 3, 4, 12, 14, 15, 19</p>	
Абрамюк Галина Йосипівна	Директор Чернівецького ліцею № 5 "Оріяна", вчитель біології	Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича, 1986 р. Спеціальність «Біологія», кваліфікація «Біолог. Викладач біології та хімії» РН №11798964	–	38 р	Спеціаліст вищої категорії Вчитель-методист Лауреат премії ім. О. Поповича	–
Будз Мар'яна Володимирівна	Здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня освіти. Учитель біології Чернівецького ліцею № 7	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2023 р. Ступінь вищої освіти «Бакалавр». Спеціальність «Середня освіта». Спеціалізація «014.05 Біологія та здоров'я людини» Диплом: В23 № 113135	–	7 місяців	<p>Будз М. Методика використання пришкільної навчально-дослідної ділянки Старокутського ліцею Кутської селищної ради Косівського району Івано-Франківської області в освітньому процесі // Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (12–14 квітня 2022 року). Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. – С. 29–30.</p> <p>Будз М. Пришкільна навчально-дослідна земельна ділянка Старокутського ліцею – база для здобуття практичних навиків учнів при вивченні біології // Матеріали студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25-27 квітня 2023 року). Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів. – Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023.– С. 102–104.</p>	–

**Профіль освітньої програми зі спеціальності
014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)**

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Навчально-науковий інститут біології, хімії та біоресурсів Кафедра ботаніки та природоохоронної діяльності
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти: другий (магістерський) Магістр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини). Вчитель-магістр біології та основ здоров'я.
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» другого (магістерського) рівня зі спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Національне агенство із забезпечення якості вищої освіти. Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 17 (3.5) від 23.12.2019 р. Строк дії сертифіката: до 23 грудня 2024 року. Дію сертифікату продовжено до 01.07.2026 р. (Постанова Кабінету міністрів України від 16 березня 2022 р. № 295 «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачі вищої освіти, в умовах воєнного стану»)
Цикл/рівень програми	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, або освітнього ступеня магістра, здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки). Вимоги до конкурсного відбору визначаються правилами прийому до університету за освітньо-професійною програмою магістра.
Мова(и) викладання	українська

Термін дії освітньої програми	До повного завершення періоду навчання або прийняття рішення вченою радою університету про закриття освітньої програми
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nnibhb.chnu.edu.ua/novyny/novyny-kafedry-botaniky-ta-pryrodoookhoronnoi-diiialnosti/obhovorennia-proiektu-op-serednia-osvita-bioloiiia-ta-zdorovia-liudyny-or-mahistr/?_gl=1*_1xbh3jf*_ga*MTg5ODI2NjM2Ni4xNjkxMzE0MjQz*_ga_O6273NZO6Z*_c_zE3NDcyMTAzNDYkbzE4MiRnMSR0MTc0NzIxMDQyOSRqMCRsMCRoMA..
2 – Мета освітньої програми	
Поглиблена фундаментальна, спеціалізована та практична підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних до творчої педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення, які володіють фундаментальною теоретичною базою з фахових дисциплін, сучасними методиками і технологіями навчання та навичками їх практичного застосування у сфері навчання біології та здоров'я людини.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	01 Освіта / Педагогіка; 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) 014.05. Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація програми	Освітньо-професійна програма підготовки магістра орієнтована на системне і комплексне формування у здобувачів вищої освіти загальних і фахових компетентностей, практичних вмінь та навичок майбутнього вчителя біології та основ здоров'я, критичного мислення, вміння розв'язувати комплексні проблеми у професійній діяльності, здатності самостійно навчатися упродовж всього життя, діяти творчо у науковій і педагогічній галузях.
Основний фокус освітньої програми	Вища освіта в галузі знань «Освіта / Педагогіка» з предметної спеціальності «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». Формування професіонала із сучасним науковим світоглядом і мисленням, який, здатний здійснювати компетентнісне навчання біології та основ здоров'я, володіє сучасними методиками і технологіями для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, виховного, дослідницького та іноваційного характеру у сфері педагогіки, методики середньої освіти та сучасної біологічної науки. <i>Ключові слова:</i> вчитель, біологія, основи здоров'я, технології навчання, заклади загальної середньої освіти.
Особливості програми	Програма реалізується в активному дослідницькому середовищі. Використовуються технології дистанційного

	<p>навчання. Застосовується системний і комплексний підхід до формування компетентностей.</p> <p>Акцент на формуванні практичних умінь та навичок, актуальних для організації освітнього процесу з біології та основ здоров'я у закладах загальної середньої освіти, для проведення науково-дослідної роботи з біології, методики навчання біології та основ здоров'я. Виробничі практики забезпечують формування практичних умінь та навичок з фаху в умовах реального освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти.</p>
<p>4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</p>	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники можуть працювати на первинних посадах за професіями, визначеними Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»:</p> <p>232 Викладачі закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти та вчителі закладів загальної середньої освіти</p> <p>2320 Вчителі закладів загальної середньої освіти</p> <p>235 Інші професіонали в галузі освіти та навчання;</p>
Подальше навчання	<p>Можливе продовження навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти для здобуття ступеня доктора філософії. Можливість отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціальностях; підвищення кваліфікації за фахом; набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями в системі вищої освіти; академічної мобільності</p>
<p>5 – Викладання та оцінювання</p>	
Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване, іноваційно-інформаційне та компетентнісно-орієнтоване навчання, що проводиться у формі лекцій, семінарів, лабораторних, практичних занять (на базі спеціалізованих лабораторій), самостійної роботи (опрацювання навчально-методичної, наукової фахової літератури та фахових періодичних видань українською та іноземними мовами, офіційних джерел в мережі Інтернет; консультацій з викладачами). Використання активних та інтерактивних (проблемні, інтерактивні, проєктні, інформаційно-комунікативні, ігрові, бінарні, діагностичні тощо) методів і технологій навчання</p>
Оцінювання	<p>Чотирьохрівнева та дворівнева, 100-бальна система оцінювання, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності: поточний (усне та письмове опитування), проміжний (захист лабораторних, практичних, самостійних робіт, семінарські</p>

	<p>заняття, контрольні роботи);</p> <p>підсумковий: письмові экзамени (переважно у тестовій формі), залікові роботи, захисти звітів з практик, самоконтроль, атестація (підготовка та публічний захист кваліфікаційної роботи магістра)</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв'язувати складні задачі або проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та/або проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК2. Здатність використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.</p> <p>ЗК3. Здатність планувати та управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти та вирішувати проблеми у сфері професійної діяльності, бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти та презентувати освітні проекти, управляти ними та мотивувати виконавців на досягнення спільної мети.</p> <p>ЗК7. Здатність здійснювати науково-педагогічні дослідження, прогнозувати та презентувати їх результати.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>ФК2. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.</p> <p>ФК3. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби, перспективи та наявні ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</p> <p>ФК4. Здатність до моделювання змісту навчання, формування в учнів ключових компетентностей та здійснення інтегрованого навчання.</p> <p>ФК5. Здатність використовувати ефективні шляхи мотивації учнів до саморозвитку, спрямовувати їх на прогрес і формувати у них обґрунтовану позитивну самооцінку.</p> <p>ФК6. Здатність до конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу.</p> <p>ФК7. Здатність забезпечувати функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>ФК8. Здатність формувати в учнів культуру академічної</p>

	доброчесності та дотримуватися її принципів у власній професійній діяльності.
Компетен- тності предметних спеціальнос- тей (ПК) (014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини))	<p>ПК1. Здатність використовувати сучасні методи і технології навчання біології та здоров'я людини, доступно транслювати їх у площину навчальних предметів біології та основ здоров'я людини з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.</p> <p>ПК2. Здатність до усвідомлення досягнень біологічної науки та її ролі у житті суспільства та користуватися новітніми досягненнями біології, необхідними для професійної та/або інноваційної діяльності.</p> <p>ПК3. Здатність застосовувати та формувати знання з біології та основ здоров'я людини для пояснення будови, взаємодії, взаємозв'язків, походження, класифікації, значення, використання, поширення і організації живого на різних рівнях.</p> <p>ПК4. Здатність організовувати і здійснювати дослідницьку діяльність з біології та здоров'я людини в шкільній і позашкільній роботі.</p> <p>ПК5. Здатність формувати знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення, відновлення здоров'я людини.</p> <p>ПК6. Спроможність розробляти та реалізовувати навчальні і наукові проекти з біології та здоров'я людини, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання (РН), спільні для всіх предметних спеціальностей	
РН1	<i>Демонструє</i> вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності) у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.
РН2	<i>Демонструє</i> вміння використовувати цифрові освітні ресурси, інформаційні та комунікаційні технології для пошуку, обробки та обміну інформацією у професійній діяльності, презентації власних та спільних результатів, реалізації дистанційного та змішаного навчання тощо.
РН3	<i>Називає і описує</i> основні принципи, функції, сучасні форми та методи управління освітньої діяльності, <i>демонструє</i> вміння планувати й управляти освітньою діяльністю, забезпечувати та оцінювати її якість.
РН4	<i>Формулює</i> наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, <i>демонструє</i> навички їх критичного аналізу, <i>генерує</i> нові ідеї, <i>аргументує</i> можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

PH5	<i>Описує методикку розробки освітніх проєктів, пояснює зміст та призначення їх етапів, аналізує спроможність управління процесом їх впровадження, прогнозує очікувані результати.</i>
PH6	<i>Визначає і характеризує основні принципи, закони та методики науково-педагогічних досліджень; описує апарат науково-педагогічного дослідження, демонструє навички презентації результатів науково-педагогічного дослідження.</i>
PH7	<i>Визначає, аналізує та характеризує педагогічні інновації, демонструє вміння їх практичного застосування у професійній діяльності.</i>
PH8	<i>Описує показники якості педагогічної діяльності, аналізує можливі впливи на них внутрішніх і зовнішніх чинників, визначає індивідуальні професійні потреби, шляхи покращення власної педагогічної майстерності, обирає ресурси для професійного розвитку впродовж життя.</i>
PH9	<i>Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.</i>
PH10	<i>Називає і аналізує шляхи мотивації учнів до саморозвитку, демонструє вміння розробляти план практичної реалізації для формування адекватної позитивної самооцінки й я-ідентичності.</i>
PH11	<i>Демонструє уміння забезпечувати конструктивну та безпечну взаємодію з учасниками освітнього процесу.</i>
PH12	<i>Знає та дотримується умов функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища.</i>
PH13	<i>Демонструє здатність діяти автономно і в команді.</i>
PH14	<i>Демонструє дотримання культури академічної доброчесності у власній діяльності та демонструє вміння формувати її в учнів.</i>
Програмні результати навчання для предметних спеціальностей (ПРН)	
ПРН1	<i>Володіє методами і сучасними технологіями навчання біології та здоров'я людини, доступно використовує систему наукових біологічних та інших знань у площині навчальних предметів біології та основ здоров'я людини.</i>
ПРН2	<i>Демонструє і використовує новітні досягнення біологічної науки та пояснює її ролі у житті суспільства і обґрунтовує їх використання для професійної та/або інноваційної діяльності.</i>
ПРН3	<i>Демонструє уміння розуміти і пояснювати будову, функції, життєдіяльність, розмноження, філогенію, екологію, поширення, використання, охорону живих організмів і систем усіх рівнів організації; розкривати сутність біологічних явищ і процесів.</i>
ПРН4	<i>Демонструє уміння здійснювати позакласну та позашкільну роботу з біологічних проблем і досліджень, формування, збереження екологічно здорового середовища і зміцнення здоров'я.</i>
ПРН5	<i>Використовує знання для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини.</i>

ПРН6	<i>Демонструє уміння</i> розробляти та реалізовувати навчальні і наукові проекти з біології та здоров'я людини, підготовки аналітичної звітної документації, презентацій, користуватися обладнанням, препаратами, засобами навчання.
8 – Ресурсне забезпечення програми	
Кадрове забезпечення	Відповідає чинним Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти з підготовки магістрів освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» й базується на наступних принципах: відповідності наукових спеціальностей науково-педагогічних працівників освітнім галузям знань та спеціальності; обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації викладачів; моніторингу рівня наукової активності науково-педагогічних працівників; впровадження результатів стажування та наукової діяльності у освітній процес. Усі викладачі є штатними співробітниками Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення навчальних приміщень та соціальна інфраструктура університету в повному обсязі відповідає чинним Ліцензійним умовам професійної підготовки магістрів освітньої програми «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)». В освітньому процесі використовується для проведення лекцій мультимедійне обладнання, для практичних та лабораторних занять обладнання спеціалізованих лабораторій, а також комп'ютерних лабораторій, а базами практик є освітні заклади загальної середньої освіти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<i>Наявність інформаційного забезпечення:</i> Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді (http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua). Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю. Офіційний веб-сайт закладу освіти (http://www.chnu.edu.ua/index.php?page=ua), на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня / освітньо-наукова / видавнича / атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація. Електронний ресурс закладу освіти, який містить навчально-

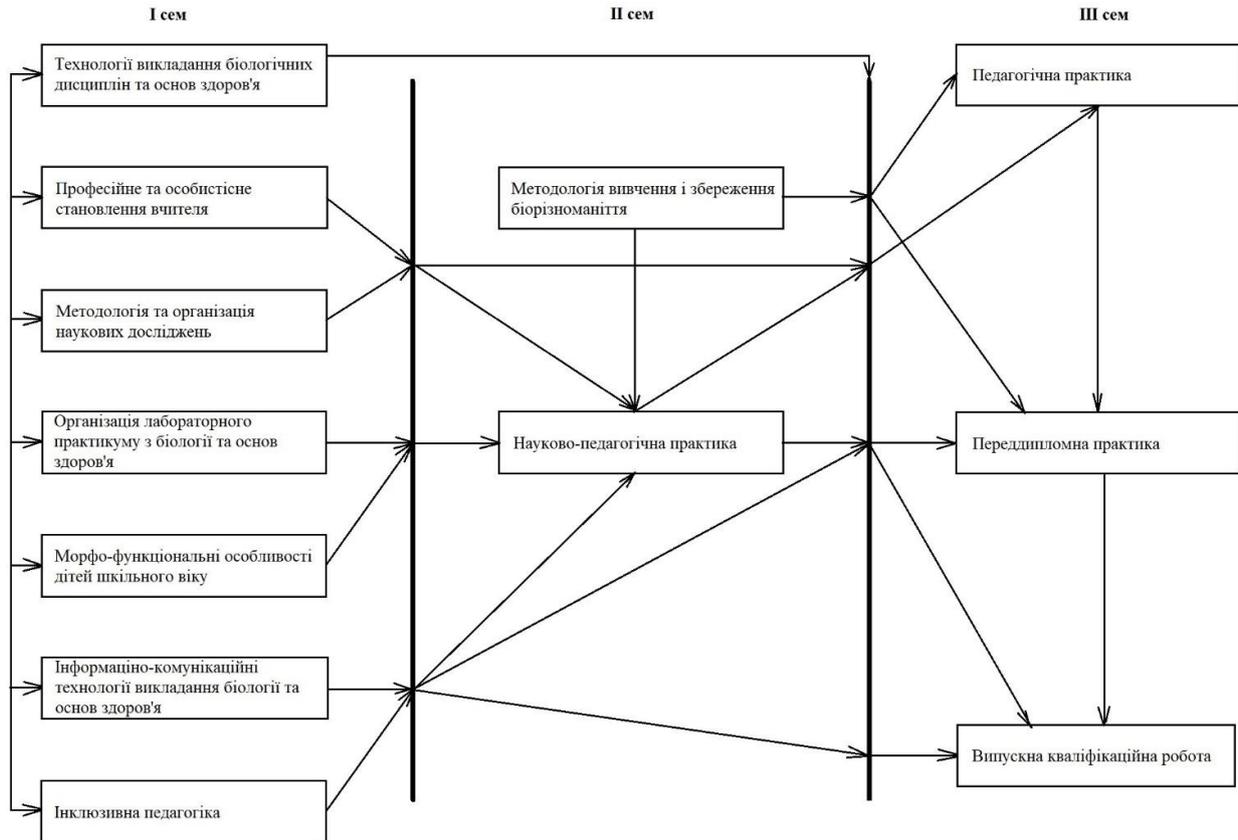
	<p>методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану (http://ibhb.chnu.edu.ua).</p> <p><i>Наявність навчально-методичного забезпечення:</i></p> <p>Навчальний план та пояснювальна записка до нього.</p> <p>Робоча програма з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі опис навчальної дисципліни, результати навчання, програма, тематичний план навчальної дисципліни, теми семінарських (практичних) занять, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання, методи контролю, схема нарахування балів, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті.</p> <p>Комплекс навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи, питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь студентів, комплексної контрольної роботи, післяатестаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни.</p> <p>Програма практичної підготовки, робочі програми практик.</p> <p>Навчальні матеріали з кожної навчальної дисципліни навчального плану, в тому числі підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій згідно з переліком рекомендованої літератури з розрахунку один примірник на п'ять осіб фактичного контингенту студентів або їх наявність в електронній формі для необмеженої кількості користувачів.</p> <p>Методичні матеріали для проведення атестації здобувачів.</p>
<p>9 – Академічна мобільність</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Укладені угоди про академічну мобільність на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ЗВО України</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Угоди про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ K1) на основі двосторонніх договорів між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та ЗВО країн-партнерів</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти можливе на загальних умовах в межах ліцензійного обсягу з додатковим вивченням української мови.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП			
ОК1	Технології викладання біологічних дисциплін та основ здоров'я	9,0	Іспит
ОК2	Професійне та особистісне становлення вчителя	3,0	Залік
ОК3	Методологія та організація наукових досліджень	4,0	Іспит
ОК4	Організація лабораторного практикуму з біології та основ здоров'я	6,0	Залік
ОК5	Морфо-функціональні особливості дітей шкільного віку	3,0	Залік
ОК6	Інформаційно-комунікаційні технології викладання біології та основ здоров'я	4,0	Іспит
ОК7	Інклюзивна педагогіка	3,0	Залік
ОК8	Методологія вивчення і збереження біорізноманіття	4,0	Іспит
ОК9	Педагогічна практика	9,0	Захист
ОК10	Педагогічна практика	12,0	Захист
ОК11	Дипломне проектування	9,0	Захист
ОК12	Випускна кваліфікаційна робота		Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66,0 (73,33%)	
Вибіркові компоненти ОП			
	Вибіркова дисципліна педагогічного блоку 1	3,0	залік
	Вибіркова дисципліна педагогічного блоку 2	3,0	залік
	Вибіркова дисципліна методичного блоку 1	3,0	залік
	Вибіркова дисципліна методичного блоку 2	3,0	іспит
	Вибіркова дисципліна методичного блоку 3	3,0	залік
	Вибіркова дисципліна блоку предметних спеціальностей 1	3,0	залік
	Вибіркова дисципліна блоку предметних спеціальностей 2	3,0	залік
	Вибіркова дисципліна блоку предметних спеціальностей 3	3,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		24,0 (26,67%)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90,0	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Підсумкова атестація здобувачів здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має бути спрямована на розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі середньої освіти (за предметною спеціальністю), що включає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації та інших видів академічної недобросовісності.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Програмні компетентності Шифр навч.дисц.	ЗК 1	ЗК 2	ЗК 3	ЗК 4	ЗК 5	ЗК 6	ЗК 7	ФК 1	ФК 2	ФК 3	ФК 4	ФК 5	ФК 6	ФК 7	ФК 8	ПК 1	ПК 2	ПК 3	ПК 4	ПК 5	ПК 6
OK1	+							+	+		+	+	+			+		+		+	+
OK2			+	+		+		+		+			+					+			
OK3					+	+	+			+					+		+	+	+		
OK4	+							+			+	+	+	+		+					
OK5								+			+	+	+	+		+		+			+
OK6		+							+		+	+				+					+
OK7														+							+
OK8				+				+			+						+	+			
OK9		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+
OK10		+	+	+		+		+	+	+	+	+	+		+	+		+		+	+
OK11					+		+	+	+						+		+	+	+	+	+
OK12					+		+	+	+						+		+	+	+	+	+

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідним компонентам освітньої програми**

Програмні результати навчання Компоненти освітньої програми	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН 11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14	ПРН 1	ПРН 2	ПРН 3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	
OK1	+	+	+		+		+		+						+						
OK2			+	+			+	+	+	+	+		+								
OK3						+							+	+		+	+	+			
OK4	+		+				+		+	+	+			+	+	+	+				+
OK5	+									+	+	+			+	+				+	+
OK6	+	+			+				+						+						
OK7											+	+								+	
OK8	+				+									+	+	+	+				+
OK9	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+
OK10	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+
OK11		+		+		+							+			+	+	+			+
OK12		+		+		+							+			+	+	+			+